

Προβλήματα πλακούντα και αμνιακού υγρού και οι επιπτώσεις στην κύηση, στο έμβρυο και στο νεογνό

Λαμπρινή Κουζή, Μαία Μαιευτήριου "ΛΗΤΩ".

Χριστίνα Πασιτίδου, Μαία Μαιευτήριου "ΛΗΤΩ".

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πλακούντας αποτελεί το απαραίτητο εμβρυομητρικό εξάρτημα όπου λαμβάνουν χώρα επιλεκτικές ανταλλαγές ανάμεσα στο έμβρυο και τη μέλλουσα μητέρα, εξασφαλίζοντας την αναπνοή, τη διατροφή και την προστασία του εμβρύου.

Ο πλακούντας παράγει ορμόνες που ελέγχουν τη φυσική κατάσταση της εγκύου, προστατεύει ανοσολογικά το έμβρυο και συμβάλλει στην απέκκριση χολερυθρίνης. Επομένως, ο πλακούντας αποτελεί τη μοναδική σύνδεση μεταξύ εγκυμονούσας και εμβρύου.

Ταυτόχρονα, το αμνιακό υγρό διευκολύνει τις ενεργητικές και παθητικές κινήσεις του εμβρύου, το προστατεύει από τα χτυπήματα και τα τραντάγματα, ενώ κατά τον τοκετό επιτρέπει το σχηματισμό του θυλακίου, που αποτελεί μοναδικό μηχανικό μέσο για την πρόοδο της διαστολής.

Τέλος, μετά από ρήξη των υμένων δρά ως λιπαντικό των γεννητικών οργάνων και κάνει τη δίοδο της κεφαλής του εμβρύου ευκολότερη και λιγότερο επώδυνη.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΛΑΚΟΥΝΤΑ ΚΑΙ ΑΜΝΙΑΚΟΥ ΥΓΡΟΥ

Η παθολογία του πλακούντα εξαρτάται από:

α) τις μορφές που μπορεί να πάρει (δίλοβος, διπλός, δακτυλοειδής, θυριδωτός, παραπλακούντας, περιχαρακωμένος, εξοχωριακός, διάχυτος),

β) τις ανωμαλίες πρόσφυσής του (στερεά πρόσφυση, στριφός, διεισδυτικός),
γ) τις αλλοιώσεις του.

Η παθολογία του αμνιακού υγρού χωρίζεται στις εξής κατηγορίες:

- στο πολυάμνιο (όταν η ποσότητα του αμνιακού υγρού είναι μεγαλύτερη του φυσιολογικού),
- στο ολιγάμνιο (όταν η ποσότητα του αμνιακού υγρού είναι μικρότερη του φυσιολογικού),
- στην αμνιακή λοίμωξη.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα προβλήματα του πλακούντα και του αμνιακού υγρού κατά τη διάρκεια της κύησης έχουν επιπτώσεις τόσο στην κύηση, όσο στο έμβρυο και στο νεογνό. Τα προβλήματα που μπορούν να προκληθούν είναι τα εξής:

- Πρόωρη ρήξη υμένων.
- Διάχυτη ενδαγγειακή πήξη.
- Πρόπτωση ομφαλίου λώρου.
- Εμβολή αμνιακού υγρού.
- Ατονία μήτρας.
- Χοριοαμνιονίτιδα.
- Αναιμία.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Η αιτιολογία για όλες αυτές τις περιπτώσεις ποικίλλει. Σημαντικό είναι να αναφέρουμε μερικές απ' αυτές τις αιτίες, όπως είναι οι κακώσεις του ενδομητρίου, τα ινομυώματα και οι πολύποδες της μή-

Έλεγχος πλακούντα

τρας, η αυξημένη τονικότητα του μυομητρίου και η παρουσία λοίμωξης στον ενδοτράχηλο.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Η διάγνωση για τον παθολογικό πλακούντα γίνεται είτε κλινικά, με την εμφάνιση αιμορραγίας και πόνων στη μήτρα, είτε υπερηχογραφικά. Όσον αφορά την παθολογία του αμνιακού υγρού, η διάγνωση γίνεται είτε υπερηχογραφικά, είτε κλινικά από το μέγεθος της μήτρας.

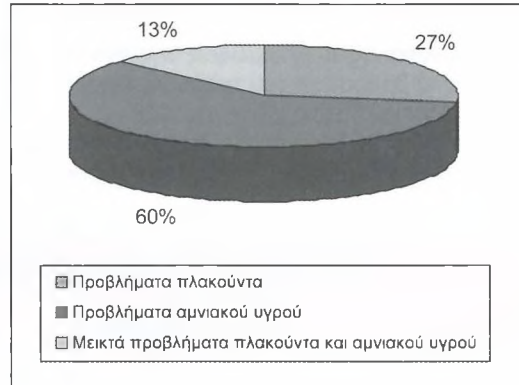
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών ποικίλλει ανάλογα με την επικινδυνότητα του περιστατικού. Εάν απειλείται η ζωή της εγκύου και του εμβρύου, τότε καταφεύγουμε στην άμεση γέννησή του είτε με καισαρική τομή, είτε με πρόκληση τοκετού. Εάν η κατάσταση δεν είναι τόσο σοβαρή, παρακολουθούμε πιο εντατικά την έγκυο γυναίκα.

ΕΡΕΥΝΑ

Για την έρευνα αυτή μελετήσαμε σ' ένα από τα κεντρικά Μαιευτήρια της Αθήνας, στη διάρκεια ενός έτους (από 1/1/2001 έως 31/12/2001), προδρομικά περιστατι-

κά που παρουσιάζαν τα πιο πάνω προβλήματα. Σε 4.150 γεννήσεις παρουσιάστηκαν 86 περιστατικά, είτε κατά τη διάρκεια της κύησης είτε κατά τον τοκετό. Συνοπτικά σας παρουσιάζουμε τα παρακάτω αποτελέσματα:

Από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας μπορούμε να πούμε ότι τα προβλήματα πλακούντα και αμνιακού υγρού μπορούν να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό την κύηση, το έμβρυο και το νεογνό. Κατά κύριο λόγο επηρεάζουν το νεογνό, λιγότερο την κύηση και σχεδόν καθόλου την υγεία της γυναίκας. Όμως, απ' ό,τι παρατηρήσαμε, τα προβλήματα μπορούν να ελαττωθούν σημαντικά με την τακτική παρακολούθηση της εγκυμοσύνης από εξειδικευ-

μένα άτομα. Η πρόληψη και η ενημέρωση μπορεί να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση εμφάνισης όλων αυτών των προβλημάτων, αλλά και στην καλύτερη αντιμετώπισή τους όταν παρουσιάζονται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναγνωστάκης Δ.: Λοιμώξεις της εγκύου, του εμβρύου και του νεογνού. Ιατρικές Εκδόσεις "Λίτσας". Αθήνα, 1998.

Αντωνιάδης Χ.Σ.: Στοιχεία Νεογνολογίας. Ιατρικές Εκδόσεις "Π. Χ. Πασχαλίδης".

Αθήνα, 1963.

Αραβαντινός Ι.Δ.: Μαιευτική. Επιστημονικές Εκδόσεις "Γρηγ. Παρισιάνος". Αθήνα, Έκδοση 1987.

Ζούρλας Π. και συν.: Μαθήματα Μαιευτικής -Γυναικολογίας. Εκδόσεις "Λύχνος". Αθήνα, 1986.

Καλογερόπουλος Α.: Μαιευτική. Εκδόσεις "University Studio Press". Αθήνα, 1992.

Καρπάθιος Σ.Ε.: Βασική Μαιευτική και Περιγεννητική Ιατρική. Αθήνα, 1999.

Παπανικολάου Ν., Παπανικολάου Α.: Μαιευτική. Επιστημονικές Εκδόσεις "Γρ. Παρισιάνος". Αθήνα, 1994.

Το άγχος του θανάτου, απώλεια νεογνού και επαγγελματική εξουθένωση

Ειρήνη Λιάγκα, Μαία.

Αγγελική Σιδεράκη, Φοιτήτρια Τμήματος Μαιευτικής Σ.Ε.Υ.Π., Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

(Εισήγηση που ανακοινώθηκε στο 13ο Συνέδριο Περιγεννητικής Ιατρικής).

Η "Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών" (Μ.Ε.Ν.Ν.) είναι ένα ιδιαίτερο τμήμα από πολλές απόψεις, γιατί καλείται να δημιουργήσει κατάλληλες συνθήκες για επιβίωση σ' έναν οργανισμό που διέκοψε πρόωρα την παραμονή του στο φυσικό του περιβάλλον, χρησιμοποιώντας όμως ταυτόχρονα αιματηρές, επώδυνες και τραυματικές μεθόδους.

Η εικόνα έχει ως εξής: οι άνθρωποι που αποτελούν τη θεραπευτική ομάδα γύρω από τη θερμοκοιτίδα του νεογνού, χειρίζονται μια κατάσταση εξαιρετικά ασταθή σε μια μάχη για την επιβίωση του, όπου τα συναισθήματα εναλλάσσονται μεταξύ ελπίδας και αγωνίας σε κάθε βάρδια.

Στην καλύτερη περίπτωση οι γονείς ενωμένοι δέχονται ενημέρωση με άγνωστους σ' αυτούς όρους και ουσιαστικά ανήμποροι περιορίζονται να ρωτούν, συχνά με

άστοχες ερωτήσεις, για την πορεία του παιδιού τους. Κι όλα αυτά, ενώ οι ίδιοι βιώνουν την κατάσταση με αισθήματα άγχους, ενοχής και τιμωρίας.

Η μητέρα έχει υποστεί ένα ναρκισσιστικό πλήγμα, γιατί δεν κατάφερε όπως άλλες γυναίκες να ολοκληρώσει την εγκυμοσύνη της, ενώ συχνά μέμφεται τον εαυτό της θεωρώντας τις "παραλείψεις της" υπεύθυνες για το πρόωρο και προβληματικό νεογνό.

Η εικόνα ενός διασωληνωμένου νεογνού σε ένα άγνωστο και όλο μηχανήματα περιβάλλον, που παραμένει έτσι για καιρό, ενισχύει το αίσθημα "κενού" της μητέρας δημιουργώντας της έντονο άγχος για το "άγνωστο" και απομονωμένο νεογνό.

Συχνά, η σιωπηλή παρακολούθηση του νεογνού μάς δίνει και μια άλλη παράμετρο, που είναι τα βιώματα του ίδιου του